

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan maatalousyrittäjien eläkelakia muutettavaksi siten, että alkavaa yrittäjää koskevat erityissäännökset työtulon määrittelystä kumottaisiin. Nykyisin alkavan yrittäjän maatalousyrittäjien eläkelain mukai-

nen työtulo on lähtökohtaisesti perustyötulon suuruinen yrittäjätoiminnan kahden ensimmäisen vuoden ajalta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 1995.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Alkavan yrittäjän työtulon määrittelystä säädetään maatalousyrittäjien eläkelain (MYEL 467/69) 8 b §:n 4 momentissa. Sen mukaan kahden ensimmäisen yrittäjävuoden aikana viljellyn maatalousmaan vuotuinen työtulo on vähintään perustyötulon suuruinen. Tästä voidaan poiketa vain MYEL 8 b §:n 5 momentissa säädetyn edellytyksin.

Kahden vuoden jälkeen alkavan yrittäjän työtulo voidaan tarkistaa viljelmän olosuhteiden mukaiseksi MYEL 8 g §:n 2 momentin mukaan, vaikkei olennaista muutosta työtuloon vaikuttavissa seikoissa ole tapahtunut.

Nykyisen säännöksen tarkoituksena on estää alkavien yrittäjien liian alaiset työtulot ja niistä aiheutuvat heikennykset sosiaaliturvaan siinä vaiheessa, kun viljelmän tuotanto ei ole vielä vakiintunutta.

Perustyötulo on osoittautunut liian korkeaksi erityisesti tiloilla, joilla on vain yksi yrittäjä. Melko usein viljelijä alentaakin työtuloaan sen jälkeen, kun hän ei enää ole sidottu perustyötuloon. Maatalouden yleisen tulorakennekehityksen huomioon ottaen ei ole enää perusteltua alkavienkaan yrittäjien kohdalla poiketa mahdollisuudesta määritellä työtulo normaalialueelta.

Edellä sanotun perusteella alkavan yrittäjän työtulon määrittelyä koskevat erityissäännökset eli MYEL 8 b §:n 4 momentti ja 8 g §:n 2 momentti ehdotetaan kumottaviksi. Lainmuutoksen jälkeen myös alkava yrittäjä voisi määritellä työtulonsa yleisten MYEL-työtulosäännösten puitteissa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Alkavia yrittäjiä on Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen vakuutettujen joukossa arviolta 1 500. Heistä arvioidaan noin 500 hakevan alennusta nyt ehdotetun lainmuutoksen perusteella. Tästä aiheutuu vakuutusmaksutulon alennusta noin 0,5 miljoonaa markkaa vuositasolla, mikä vastaavasti korottaa valtion osuutta. Muutoksesta aiheutuva työtulon alennus tulee aikanaan vaikuttamaan yrittäjän eläkkeeseen.

3. Esityksen organisaatiovaikutukset

Esityksellä on vaikutusta yksittäisten tilojen työtulon määrittelyyn. Sillä ei ole organisatorisia vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Valmistelussa ovat olleet mukana maa- ja metsätalousministeriön, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliiton MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundetin ja eläketurvakeskuksen edustajat. Esitys perustuu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen hallituksen asettaman MYEL-työtulotyöryhmän esitykseen.

5. Voimaantulo

Lainmuutos ehdotetaan tulemaan voimaan

toukokuun 1 päivänä 1995. Sitä sovellettaisiin, kun työtulo tulee vahvistettavaksi tai tarkistettavaksi lainmuutoksen jälkeen. Nykyistä säännöstä sovellettaisiin lainmuutosta edeltävälle ajalle määriteltävään työtuloon. Ennen lainmuutosta vahvistetut alkavan yrittäjän työtulot voitaisiin lainmuutoksen voimaantultua vakuutetun hakemuksesta tarkistaa vastaamaan tilan todellisia olosuhteita, vaikka työtuloon vaikuttavissa seikoissa ei olisi tapahtunut olennaista muutosta.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 8 b §:n 4 momentti ja 8 g §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1312/89).

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1995.

Tätä lakia sovelletaan, jos työtulo tulee vahvistettavaksi tai tarkistettavaksi tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.

Aloittava yrittäjä voi tarkistaa työtulonsa tämän lain mukaiseksi, vaikka työtuloon vaikuttavissa seikoissa ei olisi tapahtunut 8 g §:n 1 momentissa tarkoitettua olennaista muutosta.

Helsingissä 24 päivänä tammikuuta 1995

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

ESKO AHO

Sosiaali- ja terveysministeri *Jorma Huuhtanen*

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 b §

Siltä ajalta, jolta maatilatalouden harjoittajien maatilatalous viljelmällä ei ole yhdenjaksoisesti jatkunut kahta vuotta, viljellyn maatalousmaan vuotuinen työtulo on vähintään perustyötulon suuruinen.

(kumotaan)

8 g §

Edellä 8 b §:n 4 momentissa tarkoitetulle maatilatalouden harjoittajalle vahvistettu työtulo voidaan sanotussa momentissa mainitun ajan kuluttua tarkistaa vastaamaan viljelmän olosuhteiden mukaista työtuloa, vaikka työtuloon vaikuttavissa seikoissa ei olisi tapahtunut 1 momentissa tarkoitettua olennaista muutosta.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1995.

Tätä lakia sovelletaan, jos työtulo tulee vahvistettavaksi tai tarkistettavaksi tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.

Aloittava yrittäjä voi tarkistaa työtulonsa tämän lain mukaiseksi, vaikka työtuloon vaikuttavissa seikoissa ei olisi tapahtunut 8 g §:n 1 momentissa tarkoitettua olennaista muutosta.

